

[Korsgaard.]

om det danske Samfund i dette Øjeblik mener, at det er forstandig Politik, til en vis Grad i hvert Fald, at binde sig med rundt regnet 40 Mill. Kr. til de Arbejder, som der her er Tale om. Det er altsaa det, der for mig i sidste Instans er Problemet, om det er økonomisk forstandigt. Nok er 40 Mill. Kr. mange Penge, og maaske kan de skaffes, maaske ikke — kan de det ikke, holder Arbejdet jo op af sig selv —, men jeg synes, man maatte filosofere over, om det ikke var sandsynligt, at man beskæftigelsesmæssigt kunde anvende disse Penge bedre end her.

Er det ikke sandsynligt, at der vil frembyde sig Ting i Løbet af de kommende 7—8 Aar, som, alt taget i Betragtning, dog maa anses for at være mere nødvendige for det danske Samfund end disse to Broforbindelser? I den usikre Tilstand, hvori vi staar, synes jeg ikke, det er forstandigt, at man disponerer over saa mange Penge og derigennem faktisk meget vel kan komme til at sætte Bom for Ting, som vi maaske i dette Øjeblik ikke ved, hvad kan være, men som melder sig i Løbet af Aarene, og som vi maa lade være med at udføre, fordi vi økonomisk set gennem disse store Beløb har bundet os, saa at vi ikke kan magte Opgaven. Jeg synes, man har Lov til i en pengemæssig set fuldkommen uoverskuelig Tid at pege paa, at man ikke binder sig mere, end at man til enhver Tid ogsaa vil kunne have et klækkeligt Beløb tilovers for andre Ting.

Altsaa, ud fra denne Hovedbetragtning, for det første, at Projektet i sig selv, selv om vi stod i normale Tider, i Kraft af de mange Penge, det koster, er tvivlsomt, for det andet under Hensyn til, at vi gennem at binde vore Penge paa denne Maade i saa stor Udstrækning, som det her sker, kan komme til at staa overfor ikke at kunne løse andre Opgaver, som vi ellers vilde have løst, vilde jeg anse det for rigtigst, afgjort rigtigst, ikke i dette Øjeblik at binde sig til saa store Beløb.

I øvrigt har jeg kun et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. N. Neergaard. Det ærede Medlem paakaldte Forrentningen og sagde, at denne var i Orden. Ja, den er i Orden, i hvert Fald paa Papiret, fordi Regnskabet bliver stillet saadan op, at Statsbanerne skal kun betale det, de efter Papiropstillingen kan forrente — saa er det jo for saa vidt nemt at faa en Forrentning ud af det. Men ogsaa her synes jeg, man maa være en Smule forsigtig i sine Ræsonnementer, saaledes som Tiden nu en Gang har udviklet sig i Retning af, at

det er svært at finde Beskæftigelse. For man maa jo ikke glemme, at naar Broen overhovedet kan forrente sig til sin Tid, saa ligger der heri, at man til den Tid vil kunne afskedige en hel Del Mennesker, som nu har Arbejde; det vil altsaa sige, at i Øjeblikket vil Broarbejdet skabe en Merbeskæftigelse, men paa langt Sigt ligger hele Forrentningsproblemet netop i, at man kan anvende færre Mennesker, idet alle de Mennesker, der nu er beskæftigede ved Overfarten ved Masnedø, fornøftigvis bliver overflødige.

Jeg mener ikke, at man i al Almindelighed taget kan lade et Moment af den Art være aldeles afgørende for, om man udfører et Arbejde eller ikke. Men jeg mener, man har Lov til at sige, at hvis dette Arbejde ikke er af overordentlig stor Betydning, og hvis det ikke forrenter sig godt, saa er det ogsaa et Moment, man i denne Tid, hvor det er saa svært at finde Beskæftigelse til Mennesker, maa tage med i Betragtning. Naturligvis vil man kunne ræsonnere saaledes, at om en 6—7 Aar vil det rimeligvis ikke være svært for Mennesker at faa Arbejde; men det kan jo dog kun være en Antagelse, i Øjeblikket gaar det nærmest i modsat Retning: det bliver sværere og sværere at finde Beskæftigelse, saa den Mere-Beskæftigelse, som man køber i Øjeblikket, vil man, maa jeg bestemt hævde, komme til at betale senere med mindre Beskæftigelse.

Altsaa Forrentningsprincippet kan, saaledes som det er stillet op, for mig ikke have den Indflydelse i Øjeblikket, som jeg under andre Omstændigheder vilde kunne tillægge det.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard sagde ogsaa, at han priste Amterne for den Offervillighed de viste. Jeg maa tilstaa, at i denne Lovprisning kan jeg ikke deltage, af den simple Grund at Amterne rimeligvis slet ikke kommer til at betale noget nævneværdigt af det, for her er det jo saaledes — og det tror jeg oprigtigt talt, vi inden længe kommer til at se lidt nærmere paa —, at i det Puslespil, der hedder Vejmillionernes Fordeling, er det efterhaanden blevet saadan, at jo flere Millioner man bruger, des flere Millioner faar man selv i Kassen. Naar man anmelder et saadant ekstraordinært Vejarbejde og faar Approbation paa det, er Regelen den, at Vejmillionerne ekstraordinært betaler det halve, og saa betaler Amtet i første Omgang den anden Halvdel, men saa anmelder man den hele Udgift i den anden Portion af Vejmillionerne, som skal udgives, og summa summarum bliver, i hvert Fald